

CONCEPT 11-4, AR

Richtlijn taxatie wolvenschade aan landbouwhuisdieren

De Directeur van BIJ12,

Gelet op **artikel 15.53 van de Omgevingswet**, en de verordeningen en beleidsregels die de provincies in verband daarmee hebben vastgesteld, waarin wordt verwezen naar de door BIJ12 vastgestelde taxatierichtlijnen;

Besluit:

Hierbij stel ik, met ingang van **1 januari 2025** de richtlijn wolvenschade vast voor het taxeren van schade aangericht door wolven aan gehouden landbouwhuisdieren, in het kader van de door de provincies aan BIJ12 gemandateerde bevoegdheid te beslissen op aanvragen om tegemoetkomingen in schade, als bedoeld in **artikel 15.53 van de Omgevingswet**.

Utrecht, **december 2024**

Ir. J.D.C. van der Endt, MPA

Directeur van BIJ12

*Besluit tot vaststelling richtlijn: **december 2024***

*Ingangsdatum: **1 januari 2025***

*Kenmerk: **xxx***

Richtlijn taxatie wolvenschade aan landbouwhuisdieren

Inleiding

Richtlijn van BIJ12: ter uitvoering van de provinciale Beleidsregels over het verlenen van tegemoetkomingen in schade door wolven aan gehouden landbouwhuisdieren.

BIJ12 is verantwoordelijk voor de uitvoering van het proces rondom tegemoetkoming in faunaschade. Dit gebeurt in opdracht van de 12 provincies. Een belangrijk onderdeel in de tegemoetkomingsprocedure is het vaststellen van het schadebeeld, de schadeveroorzakende diersoort, en de omvang van de schade, door een onafhankelijk taxateur. Deze taxatierichtlijn bevat een beschrijving van de werkwijze en uitgangspunten, bij taxaties van schade door wolven aan gehouden landbouwhuisdieren.

BIJ12 en provincies hechten grote waarde aan een eenduidige herleidbare werkwijze en aan nauwkeurige, betrouwbare en herhaalbare wijze van taxeren van faunaschade. Het vastleggen van de werkwijze is belangrijk. Op die manier is voor iedereen – voor taxateurs, voor BIJ12 én voor dierhouders – duidelijk hoe taxaties bij wolvenschade worden uitgevoerd, op basis van welke afspraken en uitgangspunten.

Deze richtlijn vervangt met ingang van **1 januari 2025** de vorige 'Richtlijn taxatie wolvenschade aan landbouwhuisdieren d.d. 31 januari 2023.'

Taxatie: beschrijving werkwijze

1. Melding en bezoek taxateur

Een dierhouder moet binnen 24 uur na constatering van de vermoedelijke wolvenschade, een melding daarvan doen bij BIJ12. Als de melding, op basis van gesprek met, en foto's van de melder redelijkerwijs doet vermoeden dat wolf niet uit te sluiten is, geeft BIJ12 zo snel mogelijk [specifiek x] de melding (een opdracht tot taxatie) door aan een taxateur. BIJ12 zorgt dat de door de melder verstrekte gegevens [naam melder/dierhouder, locatie schade, bijzonderheden, xx] bij de taxateur komen. De taxateur maakt zo snel mogelijk [specifiek x] een bezoekafpraak met de dierhouder.

Naar de Toelichting verplaatsen:

-Bij twijfel wordt ook een taxateur gestuurd.

-Geen taxateur wordt gestuurd als taxeren niet meer mogelijk of zinvol is; bijvoorbeeld als duidelijk is dat het een andere diersoort betreft (denk aan vos of hond) of als het gedode dier al te lang ligt waardoor een DNA-afname niet meer zinvol is. Het niet-langskomen door een taxateur (het niet-opvolgen van een melding), gebeurt in overleg met de dierhouder.

-Bij een nieuwe (aansluitende) melding, moet een dierhouder niet de taxateur bellen, maar BIJ12.

2. Vastleggen waarnemingen : schadeveroorzakende diersoort

Een tegemoetkoming in de schade wordt verleend, als een landbouwhuisdier met zekerheid of zeer waarschijnlijk door een wolf is gedood. Om te kunnen concluderen of dat het geval is, legt de taxateur de volgende zaken vast:

- 2a. De taxateur neemt een DNA-monster af van het gedode of verwonde dier of dieren. Dit monster wordt door de taxateur voor analyse opgestuurd naar een door BIJ12 aangewezen laboratorium. Een taxateur neemt zoveel monsters af als naar diens oordeel nodig is voor een nauwkeurige, betrouwbare vaststelling van de schadeveroorzakende diersoort.
- 2b. De taxateur legt de situatie ter plekke vast, zoals de vindplaats/locatie van het getroffen dier of dieren, verwondingen, eventuele sporen en dergelijke.
Dat een wolf de veroorzaker is, kan blijken uit *een combinatie van* de in het taxatierapport beschreven kenmerken: afstand tussen hoektanden; krabsporen; verwondingen/vraatbeeld; omgevingssporen (pootafdrukken/tred); sleepspoor; toegangsweg wolf. [checklist?]
3. Vastleggen waarnemingen : preventieve maatregelen
- 3a. De taxateur noteert of er wolfwerende maatregelen aanwezig waren, zoals een afrastering kuddehond, fladderlinten (fladdry), of anderszins.
- 3b. Specifiek noteert de taxateur of er een deugdelijk (geplaatst) wolfwerend raster aanwezig was, alsmede de kenmerken daarvan. Hij volgt daarbij de [checklist: wolfwerend raster; als beschreven in de Faunaschade preventiekit BIJ12].

4. Opmaken rapport

De taxateur maakt een rapport van zijn bevindingen en stuurt het taxatierapport naar BIJ12. De dierhouder ontvangt [wanneer?] een bevestiging taxatie. [nader toelichten : wat staat daar in].

4a. Nadien overleden dieren meenemen in rapport.

Om eventuele verwonde dieren, die ná het bezoek van de taxateur alsnog zijn overleden/geëuthanaseerd, te kunnen meenemen bij de taxatie, onderhoudt de taxateur contact met de dierhouder. De taxateur maakt hierover een afspraak met de dierhouder.

De dierhouder stuurt (kopie van de) oormerken van de nadien overleden dieren zo spoedig als mogelijk op naar de taxateur, zodat deze informatie in het taxatierapport opgenomen kan worden.

4b. bedenkingen dierhouder tegen bevestiging taxatie ?

4c. controle concept taxatierapport. Het concept taxatierapport van de taxateur dient ter controle geëccordeerd te worden aan de eindverantwoordelijke van het taxatiebureau. Het taxatiebureau controleert de rapportage o.a. op eventuele fouten en onvolkomenheden. De geëccordeerde definitieve eindtaxatierapport dient binnen [x weken] na het taxatiebezoek bij BIJ12 in bezit te zijn.

4d. Beoordeling. Zodra het taxatierapport [en DNA uitslag] binnen is/zijn, start de beoordeling van het dossier door BIJ12. Als het taxatierapport niet voldoet aan de eisen neemt BIJ12 contact op met het taxatiebureau.

Taxatie : schadeberekening

5. Waardebepaling getroffen dieren

De taxatiewaarde van het gedode dier is bepalend voor de hoogte van de tegemoetkoming. [Voor de waarde (prijsbepaling) gebruikt de taxateur de tabel met normwaarden voor schapen, runderen, paarden –

die als bijlage bij deze richtlijn hoort]. Als er bijzondere factoren zijn die invloed hebben op de waardebeoordeling van het dier, is het aan de aanvrager om dit aan te tonen.

6. Aanvullend neemt de taxateur de volgende schadeposten mee in het taxatierapport.

a. Bij verwonde dieren. De dierenartskosten tot maximaal de taxatiewaarde van het dier.

[Opmerking: hier wordt nu volgens mij niet echt op gelet: in de praktijk zien we dierenartskosten meegenomen worden, die hóger zijn dan de waarde van een dier]

Naar de Toelichting verplaatsen:

Het betreft de kosten voor bezoek van de dierenarts, zoals voorrijkosten en behandel en/of onderzoekskosten. Ingeval het gewonde dier na behandeling alsnog overlijdt bedraagt de tegemoetkoming: de dierenartskosten tot maximaal de taxatiewaarde van het dier [plus] de taxatiewaarde van het overleden dier, als in punt 5.

Het is aan de aanvrager om de dierenartskosten aan te tonen met een factuur. De dierhouder stuurt de (kopie) factuur zo spoedig als mogelijk [uiterlijk binnen 4 of 6 weken ?] aan de taxateur.

b. Bij abortus. Geleden schade door het optreden van abortus bij drachtige dieren, mits de aanvrager de dracht en het oorzakelijke verband tussen de aanval van de wolf en de abortus aantoonbaar kan maken.

Naar de Toelichting verplaatsen:

Bijvoorbeeld door het gebruik van dek-blokken; het overleggen van een langjarige administratie van verwerpingen; of een scan van het dier, welke scan binnen twee weken na aanval van de wolf (het stressmoment) moet plaatsvinden.

c. Voorrij- en afvoerkosten van een kadaver naar Rendac.

Het is aan de aanvrager om deze kosten aan te tonen met een factuur. De dierhouder stuurt de (kopie) factuur zo spoedig als mogelijk aan de taxateur.

7. Er zijn ook schadeposten die niet worden meegenomen bij de bepaling van de omvang (berekening) van de schade. Dit betreft (niet uitputtend) onder meer:

a. Materiaalschade/-kosten. Zijnde de kosten voor herstel van (door wolven of gehouden dieren) beschadigde omheiningen.

b. De tijd (arbeidsuren) besteed aan plaatsen omheining en/of afhandeling van de schade.

c. Bijzondere aankoopkosten, gemaakt bij de aanschaf van dieren ter vervanging van de gedode dieren. Denk aan: een bijzondere (waardevolle) aanschaf, importkosten, aanvoerkosten, quarantaine en dergelijke. Bij het vaststellen van de hoogte van de tegemoetkoming, wordt uitgegaan van de taxatiewaarde van het gedode dier in het normaal maatschappelijk verkeer, op basis van de tabel met normwaarden.

d. Schade/kosten in het geval een gehouden dier, na of door de aanval van een wolf, zou losbreken en buiten de omheining (verkeers-)ongelukken zou veroorzaken.

e. Medische kosten voor herstel verwonding aan personen. [denk aan : wolf had in hand dierhouder gebeten]

f. Andere schade/kosten waarvan geoordeeld moet worden dat deze redelijkerwijs van ten laste van de aanvrager behoren te blijven.

Toelichting [nog aanpassen : in lijn met nieuw Wolvenplan, vast te stellen in december 2024]

Provinciaal wolvenbeleid

De situatie rondom de wolf in Nederland is continu in ontwikkeling. Het oorspronkelijke beleidskader is het (eerste) Interprovinciale Wolvenplan 2019, vastgesteld door het IPO-bestuur in januari 2019. Gezien de vele ontwikkelingen sinds de terugkeer van wolven naar Nederland, hebben provincies, het ministerie van LNV en BIJ12 gewerkt aan een geactualiseerd Interprovinciaal Wolvenplan. Dit nieuwe (kortweg) Wolvenplan is vastgesteld door het IPO-bestuur, in december 2024, en is te vinden op www.bij12.nl.

De uitgangspunten in deze taxatierichtlijn zijn in lijn met het geactualiseerde Wolvenplan 2024, en de provinciale Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade waaronder wolvenschade aan landbouwhuisdieren.

Grondgebruikers en dierhouders zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om hun gewassen en gehouden landbouwhuisdieren te beschermen tegen schade door beschermde diersoorten. Om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in schade door een wolf werd - vóór 2024 - nog niet getoetst of een dierhouder voldoende preventieve wolfwerende maatregelen had getroffen om zijn dieren te beschermen en het risico op schade door een wolf te voorkomen en beperken.

Nu de wolf al geruime tijd in Nederland aanwezig is, en dierhouders hebben kunnen wennen aan de situatie en zich daarop hebben kunnen voorbereiden, is dit nu anders geworden. Een belangrijke beleidswijziging is dat van dierhouders in een wolvenleefgebied, waar wolvenschade voorzienbaar wordt geacht, wordt verwacht dat men een deugdelijk wolfwerend raster heeft geplaatst, als voorwaarde om een tegemoetkoming te krijgen.

Taxatie : werkwijze

Melding en bezoek taxateur

[toelichting : volgt]

Vastleggen waarnemingen : schadeveroorzakende diersoort

[toelichting : volgt]

Vastleggen waarnemingen : raster

[toelichting : volgt]

Taxatierapport

[toelichting : volgt]

Taxatie : schadeberekening

Waardebepaling dieren

[toelichting : volgt]

Aanvullende schadeposten

[toelichting : volgt]

Niet mee getaxeerde schadeposten

[toelichting : volgt]

BIJLAGEN bij richtlijn:

- Tabel normwaarden (prijzen).
